

AÄRON EN MELCHISEDEK: • door Kees Fleggen typen van de Heer Jezus

DIT ARTIKEL GAAT OVER TWEE PRIESTERS, DIE ALLEBEI IETS LATEN ZIEN VAN HET HOGE-PRIESTERSCHAP VAN JEZUS. HUN VOORBEEDEN ZIJN HEEL ILLUSTRATIEF: ZE LATEN ENERZIJD DE RIJKDOM VAN DE TYPOLOGIE ZIEN EN ANDERZIJD TONEN ZE ONS HOE-ZEER JEZUS BOVEN DIE TYPEN UITSTIJGT. BEIDE TYPEN KOMEN AAN BOD IN DE BRIEF AAN DE HEBREEËN EN DAARUIT PUT IK DAN OOK RIJKELIJK. WE ZULLEN ZIEN DAT JEZUS DE BETERE HOGEPRIESTER IS (HIJ VERVULT HET HOGEPRIESTERSCHAP VEEL BETER DAN AÄRON OOI T GEDAAN HEEFT) EN DAT HIJ BOVENDIEN HOGEPRIESTER IS NAAR DE ORDE-NING VAN MELCHISEDEK - MAAR DAT PRIESTERSCHAP IS EIGENLIJK NOG TOEKOMST.

Aäron de hogepriester

We beginnen met Aäron als type. Aäron is de priester met de offerdienst en de dienst in de tabernakel. De offers vormen samen het beeld van Het Offer en daarin zit veel rijkdom voor ons hart. De dienst van Aäron, met name die op de Grote Verzoendag (Jom Kippoer), is een beeld van hoe Jezus als hogepriester het Offer heeft gebracht - dat Hij zelf ook dat Offer was, laten we hier buiten beschouwing. Op Jom Kippoer offerde Aäron een stier ten zondoffer en een ram ten brandoffer voor zichzelf en zijn huis. Voor het volk offerde hij een ram ten brandoffer en twee bokken ten zondoffer.

Met dat offeren voor zichzelf en zijn huis raken we gelijk een interessant punt in de typologie: er is een overeenkomst maar ook een verschil. In Hebr.3:6 krijgen we te horen dat wij zijn huis zijn en iedereen begrijpt dat voor onze verzoening een Offer nodig is, maar dat geldt natuurlijk niet voor de Heer Jezus zelf (vgl. Hebr.5:3 met Hebr.7:26-28). Daarin stijgt Jezus boven Aäron uit, maar we zien in dat offer voor Zijn huis wel een belangrijke waarheid. De gemeente heeft een aparte en bijzondere plaats in Gods plannen, die pas in het Nieuwe Testament echt ontvouwd wordt. Maar, zo blijkt uit Jom Kippoer, God heeft wel van tevoren (verborgen) aanwijzingen daarvoor gegeven. De Hebreeënbrief gaat voor het grootste deel over Jezus als Hogepriester, maar daarmee ook over ons als de priesters uit Zijn huis. Voor ons is dan ook de stier ten

zondoffer: wij kunnen (als 'van buiten' gekomen en zo heel dichtbij gebracht) des te meer de waarde van het Offer van onze Heer waarderen.

Aäron brengt echter op Jom Kippoer nog een offer: het dubbele offer van de geitenbok. Ook het volk Israël is in de verzoening op het kruis inbegrepen - er is geen reden om te veronderstellen dat de gemeente (helemaal) in de plaats van Israël is gekomen. Voor Israël als volk is die verzoening echter nog verborgen: voor hen is Hij als Hogepriester nog niet uit het heiligdom naar buiten gekomen om hen te laten horen hoe al hun zonden op de weggaande bok werden gelegd. Wij die het werk van de Heer al hebben erkend, kunnen in het heiligdom ingaan om te zien dat het werk is volbracht.

Profetisch zijn deze twee gebeurtenissen voor het volk Israël gescheiden: het werk is al volbracht, maar ze weten dat nog niet. Als de Heer Jezus terugkomt, zullen ze zien op Hem die ze doorstoken hebben (Op.1:7), ze zullen rouwklagen als over een eerstgeborene (Zach.12:10-14) en voor hen zal een bron ontsloten worden ter ontzondiging en reiniging (Zach.13:1).

De hemel binnengegaan

Jezus is de *hemelen doorgegaan* - Hij heeft een hoge positie verworven bij God (Hebr.6:19,20). Van geen enkele priester

uit het OT kan dat worden gezegd: allen bleven ze op aarde. Aäron heeft dat wel *in type* gedaan, want de tabernakel is een afbeelding van de hemelse werkelijkheid. Zoals Aäron op de Grote Verzoendag door de twee voorhangen ging, zo ging Jezus de hemelen door. Bij elke aardse priester moet je maar hopen dat zijn werk in de hemel gezien en gewaardeerd wordt - Jezus is de hemelen doorgedaan en zit nu aan Gods rechterhand.

Als Hogepriester bidt en werkt Hij nu voor ons - vanuit de hemel (Hebr.9:24). Hij kan werkelijk meevoelen (meelijden), want Hij is verzocht in alle dingen - net als wij. Daar komt wel een grote maar achteraan: zonder te zondigen, de zonde had geen vat op Hem (Hebr.4:15). Hij heeft meebelevd hoe het hier op aarde is: honger, geseling, verlaten door vrienden en familie, de dood in de ogen gekeken - Hij heeft een aards lichaam gehad net als wij. Daarom kan Hij met onze zwakheden meevoelen, weet Hij hoe zwaar het kan zijn om hier als kind van God te leven, rechtvaardig en liefhebbend te zijn (terwijl dat om je heen niet gebeurt) en om veracht te worden.

Hij is dus net als Aäron mens geweest - en Hij is dat nog steeds (al heeft Hij wel een verheerlijkt lichaam), maar anders dan Aäron staat Hij *boven de zonde*, zodat Hij alleen voor ons optreedt (Hebr.7:26-28). Bij Aäron zien we een toegeeflijkheid zoals bij het gouden kalf, dus niet per se tot zegen: hij kon niet boven het volk uitstijgen. Jezus kan dat wel, terwijl Hij tegelijkertijd veel dieper met ons kan meevoelen vanwege de diepte van zijn lijden. In de moeilijkste omstandigheden is Hij gehoorzaam geweest en zo kan Hij ons werkelijk helpen om stand te houden, niet toe te geven aan de verleiding van de zonde.

Naar de orde van Melchisedek

God heeft Jezus aangesteld als hogepriester, maar niet in de lijn van Aäron (hoewel Hij wel Aärons taken uitvoert). In Psalm 110 wordt al aangekondigd dat Hij hogepriester zou zijn naar de orde van Melchisedek - een eeuwig hogepriesterschap.

Melchisedek is het beeld van de Heer Jezus in andere opzichten dan Aäron. Van Melchisedek lezen we niets m.b.t. offers of dienst in het heiligdom. Hij is koning en priester van God de Allerhoogste, deelt Gods zegen uit,

prijst God en ontvangt tienden. Als beeld van de Heer Jezus verwijst hij naar wat er straks gebeurt als de overwinning over Babel gevierd kan worden aan het begin van het 1000-jarig rijk - als zodanig is hij vooral een beeld van wat Jezus betekenen zal voor de gelovige in de grote verdrukking. Anderzijds kan dat ons ook aanspreken in ons alledaagse geloofsleven: steeds als we een overwinning boeken, is er lof aan God en een zegen van Hem - en geven we van de buit aan Hem. Laten we nog wat meer op deze bijzondere figuur inzoomen.

Beter dan Aäron

In Hebr.7:1-19 vinden we een vergelijking tussen Melchisedek en Aäron. Jezus is hogepriester geworden naar de ordening van Melchisedek. Deze koning-priester leefde temidden van afgoderij en verval - daardoor werd Kanaän gekenmerkt: Sodom en Gomorra worden omgekeerd omdat hun goddeloosheid tot de hemel is opgestegen. Zijn optreden komt precies op het juiste moment: voordat Abram de koning van Sodom ontmoet. Hij is priester van de Allerhoogste en dus een vertegenwoordiger van Hem die Abram geroepen had. Melchisedek stijgt op vier manieren boven Aäron uit:

1. Hij zegent Abraham na het verslaan van de koningen van het oosten. Om iemand te kunnen zegenen (dat is: niet alleen prijzen, maar echt een zegen schenken), moet je boven iemand staan. Dus staat Melchisedek boven Levi en zijn nakomelingen (waaronder Aäron). Zo is Christus hoger dan Abraham - een van de belangrijkste figuren uit het OT (zoals hier staat: *hem die de beloften had*).
2. Abram (en in hem Levi en daardoor Aäron) geeft tienden aan Melchisedek. Dat doet hij vrijwillig vanwege wie Melchisedek is, terwijl Levi tienden van het volk heft krachtens de wet. Abram heeft deze man beschouwd als de Vertegenwoordiger van de Allerhoogste, die hem tegemoet kwam op een cruciaal moment - waarna de bijzondere ontmoeting in de nacht volgde waar Abram's geloof tot gerechtigheid werd gerekend (Gen.15).
3. Melchisedek is Koning (dat was Aäron niet) met twee titels: gerechtigheid en vrede. Koning van de gerechtigheid is de betekenis van zijn naam, koning van Salem verwijst naar de plaats waar hij regeerde. Bij de Heer is de vrede niet een compromis, geen verdrag dat je sluit: het is een wezenskenmerk van Hem die tegelijk door en

door rechtvaardig is. Hij is *eerst* koning van de gerechtigheid om vervolgens koning van de vrede te worden. Nadat de koningen van het oosten (van Babel) zullen zijn verslagen, zal er een feestmaal zijn dat door Hem zelf wordt aangericht (Jes.25:6) en Hij zal de lof ontvangen voor de overwinning en de zegen uitdelen.

4. Hij blijft priester voor altijd (wat al keer op keer benadrukt was). De schrijver wijst op het ontbreken van zijn geslachtsregister en de afwezigheid van enige vermelding van geboorte en sterven. Daarom lijkt hij op de Zoon van God, wiens priesterschap geen einde neemt en dat is aangekondigd in Ps.110: *gij zijt priester in eeuwigheid naar de ordening van Melchisedek*. Jezus is priester tot in eeuwigheid krachtens een onvergankelijk leven: Hij heeft de dood overwonnen en zich daarmee bijzonder geschikt getoond.

Een verandering van priesterschap betekent ook verandering van wet. De wet van Mozes staat in verbinding met het priesterschap van Aäron. Bijzonder is dat Jezus de vervulling is van alles waar offers en priesterdienst naar verwijzen en tegelijk daarmee die hele offerdienst overbodig maakt.

De hogepriester is een koning?

Jezus stamt uit Juda: Hij is Koning *en* Priester, net als Melchisedek. Hij is van een andere orde, geen nakomeling van Aäron. Nergens in het Oude Testament wordt het priesterschap verbonden met Juda. Als een koning zich ooit verstoutte toch als priester op te treden (zoals Uzzia deed: 2Kron.26:16-21), wordt heel duidelijk dat de zegen des Heren daar niet op rustte: Uzzia werd melaats en bleef dat tot zijn dood. Toch weet het OT van een verbinding tussen koning en priester bij de beloofde Messias. De Spruit wordt in Zacharia 6:11-13 aangekondigd als een priester en een heerser op de troon: *Neem dan zilver en goud en maak een kroon en zet die op het hoofd van de hogepriester Jozua, de zoon van Josadak (...): zie, een man, wiens naam is Spruit (...) hij zal met majesteit bekleed zijn en als heerser zitten op zijn troon; en hij zal priester zijn op zijn troon; heilzaam overleg zal er tussen hen beiden zijn*. Toch zou de Messias niet uit Levi sprouiten, maar uit de tronk van Isaï. Daaruit zien we dat de Messias ook zijn voorafschaduwing vindt in de priester uit de stam van Levi, terwijl Hij zelf priester wordt naar een andere orde - die van Melchisedek.

Een beter verbond

Met deze nieuwe Hogepriester is een nieuw verbond ingegaan. Zoals we zien in Hebr.7:20-28, is dit een *beter* verbond:

1. Jezus is priester geworden met een eed van God. Deze plechtige belofte maakt duidelijk dat het vorige priesterschap niet voldeed en geeft zekerheid dat *deze* priester wel zal voldoen.
2. Aäron had opvolgers nodig, want hij was sterfelijk. Jezus blijft tot in eeuwigheid, want Hij sterft niet meer. Daarom is ook zijn priesterschap onveranderlijk en eeuwig.
3. Omdat Hij altijd leeft, kan Hij voor een volkomen behoudenis zorgen. Er is geen vrees voor veroudering, een slechter zien of horen of lopen. Als we door Hem tot God naderen, hoeven we niet bang te zijn dat Hij het ooit zal moeten opgeven of overdragen: elk werk dat Hij ter hand neemt, kan Hij voltooien. Hij kan altijd tussenbeide treden, staat altijd gereed.
4. Hij hoeft niet voor zichzelf te offeren zoals Aäron, zondig als ook hij was. Nooit kon Aäron rein voor God verschijnen zonder eerst voor zichzelf te offeren.
5. Het Offer dat Hij bracht is eens voor altijd: het hoeft niet herhaald te worden.
6. Hij is volmaakt (in alles) tot in eeuwigheid; Hij is de Zoon, die niet door de wet maar door God zelf is aangesteld.
7. Omdat wij zelf zo'n bijzondere positie voor God hebben ontvangen, past ons een Priester met bijzondere kenmerken. Het contrast is groot tussen de rituele reinheid van Aäron en de innerlijke reinheid van Christus. Hij is:
  - *heilig* - Hij staat apart van de zonde en is volkomen toegewijd aan ons en aan God: dat is ook onze nieuwe positie (ook Aäron was apart gezet en is daarin een beeld van de Heer, maar we zien priesters in hun heiliging telkens falen: ook hierin is Jezus zoveel beter, want zijn heiligheid is innerlijk en niet slechts uiterlijk);
  - *onschuldig* - Hij heeft niet gezondigd, heeft geen zonde in zich, terwijl Aäron voor zichzelf moest offeren;
  - *onbesmet* - niets van de zonde kleeft aan Hem, Hij is nergens medeschuldig aan: zo hoort ook ons priesterschap te zijn - terwijl Aäron gelijk al bij het gouden

kalf faalde en velen na hem hebben bewezen niet rein te zijn;

- *gescheiden van de zondaren* - Hij is niet aangetast door verkeerde omgang; zijn omgang met zondaren verandert hen terwijl Hij er niet door verandert: dat is ook onze nieuwe positie als priesters voor God;
- *hoger dan de hemelen* - bij Hem geldt dat zowel door eeuwige positie (als Zoon) als doordat Hij het werk volbracht dat de Vader Hem te doen had gegeven (vgl. Joh.17:4): deze positie bezitten wij principieel eveneens (met Hem in de hemelse gewesten gezet) en we mogen vrijmoedig ingaan in het hemelse heiligdom (10:19).

Melchisedek is niet Jezus zelf

Nogal vaak vind je in commentaren de gedachte dat Melchisedek niet een type van de Heer Jezus is, maar dat deze koning-priester Jezus zelf is vóór zijn menswording. Daar zijn echter heel wat argumenten tegenin te brengen:

1. Melchisedek *lijkt* op de Zoon van God (en niet andersom).
2. Hoe groot hij was (7:4) geeft aan dat hij verleden tijd is - en dat geldt natuurlijk niet voor Jezus.
3. Melchisedek blijft priester voor altoos ofwel *ononderbroken* en dat is niet hetzelfde als eeuwig - zoals dat wel geldt voor onze Heer.
4. Van Melchisedek wordt *getuigd dat hij leeft* - maar dat is niet hetzelfde als *krachtens een onvergankelijk leven* ofwel *eeuwig leven*.
5. In vs 15 wordt gesproken van een *andere* priester, die naar de gelijkenis van Melchisedek opstaat - dat is een dus een andere priester dan Melchisedek.
6. Jezus is hogepriester en Melchisedek wordt alleen priester genoemd
7. Jezus is hogepriester *naar de ordening van Melchisedek* - Hij wordt met Melchisedek *vergeleken* en is dus niet dezelfde persoon.

Een betere hogepriester

Merk op dat Jezus de dienst van Aäron (offers en de dienst in de tabernakel) volkomen vervult - veel beter dan Aäron ooit heeft gedaan. Aärons dienst was onvolkomen omdat die afhankelijk was van mensen (net als de wet niets tot volmaaktheid kon brengen omdat die afhing van onze inspanning) en omdat Aäron net als wij een zondaar was.

Nu vervult Hij de dienst als Hogepriester in het heiligdom, zittend aan Gods rechterhand (Hebr.8:1vv). We kunnen in alle omstandigheden de toevlucht nemen tot Hem, want Hij is onze genadetroon. Zo krijgen we tijdige hulp. Ook helpt Hij ons om als priesters onze taak te vervullen in datzelfde heiligdom: met vrijmoedigheid mogen wij naderen, omdat Hij de weg vrij heeft gemaakt (Hebr.10:19vv) en ons tot priesters heeft gemaakt (1Petr.2:5,9).

Straks zal Jezus de dienst van Melchisedek ook vervullen: de zegen uitdelen die met de overwinning verband houdt. Maar nu al is Hij van de orde van Melchisedek, en dat was nodig omdat die van Aäron onvolkomen was. Als we spreken van beter dan Aäron of over een beter verbond of een betere hoop, betekent dat dat het eerste niet toereikend was.

Wij hebben een hogepriester die niet falen kan, voor altijd leeft en ons als overwinnaars kan zegenen.

